

ผลของฉนวนในเลเซอร์ออฟเทรติก

นางสาวศรีวิไล ชาวรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิทยาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-868-4

011342

174198033

①

Effects of Fraud in Letter of Credit

Miss Srivilai Chawalrat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผลของฉนวนในเลกเตอร์ ออฟ: กรคิด
นางสาวศรีวิไล ชวาลรัตน์
นิติศาสตร์
อาจารย์รัชชัย ศุภผลศิริ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีฐ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ไชวโกลกุล)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุธาภักดิ์ สัตกนุสสัย)

.....
(อาจารย์ประภัสร์ ศรีสัตยากุล)

.....
(อาจารย์รัชิตพันธ์ เชื้อบุญชัย)

.....
(อาจารย์รัชชัย ศุภผลศิริ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ชื่อนิสิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชา

ปีการศึกษา

ผลของฉนวนในเลตเตอร์ออฟเครดิต

นางสาวศรีวิไล ชวาลรัตน์

อาจารย์รัชชัย ศุภผลศิริ

นิติศาสตร์

2527

บทคัดย่อ

เลตเตอร์ออฟเครดิต เป็นเครื่องมือในการดำเนินธุรกิจการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการค้าระหว่างประเทศ ปัญหาในธุรกิจการค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้น เมื่อคู่สัญญาที่เกี่ยวข้องอยู่ห่างกันโดยระยะทาง ทำให้เกิดความไม่แน่นอนทั้งทางฝ่ายผู้ซื้อและผู้ขาย เลตเตอร์ออฟเครดิตจึงถูกใช้เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เลตเตอร์ออฟเครดิตมีบทบาทสำคัญ 3 ประการ คือ เพื่อชำระเงินค่าซื้อสินค้าระหว่างประเทศ เพื่อก่อให้เกิดความแน่นอนและปลอดภัยในธุรกิจการค้า และเพื่อให้มีการจ่ายเงินโดยไม่ชักช้า ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้เปิดและจ่ายเงินตามเลตเตอร์ออฟเครดิต ธนาคารพาณิชย์จึงทำหน้าที่ในฐานะตัวกลางในการจ่ายเงิน ในทางปฏิบัติการใช้เลตเตอร์ออฟเครดิตอยู่ภายใต้ระเบียบ ประเพณี หรือพิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเครดิตที่มีเอกสารประกอบ (Uniform Customs and Practice for Documentary Credit หรือ UCP) ซึ่งร่างขึ้นโดยสภาหอการค้านานาชาติ (International Chamber of Commerce หรือ ICC)

ระเบียบประเพณีและพิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเครดิตที่มีเอกสารประกอบเป็นคู่มือที่รวบรวมหลักปฏิบัติของธนาคารเกี่ยวกับการใช้เลตเตอร์ออฟเครดิต แต่ไม่มีสภาพบังคับของกฎหมาย ระเบียบประเพณีและพิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเครดิตที่มีเอกสารประกอบนี้ได้เป็นที่ยอมรับในธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ และใช้ประโยชน์ในฐานะเป็นขนบธรรมเนียมทางการค้าหรือประเพณีปฏิบัติทางการค้า หรือในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา หลักที่เป็นสาระสำคัญในระเบียบประเพณีและพิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเครดิตที่มีเอกสารประกอบมี 2 ประการ คือหลัก

Strict Compliance และหลัก Independence

หลัก Strict Compliance กำหนดว่า เอกสารที่ผู้รับประโยชน์นำมายื่นต่อธนาคาร เพื่อให้จ่ายเงินจะต้องถูกต้องตรงตามเงื่อนไขของเครดิตโดยเคร่งครัด ฉะนั้นในกรณีที่ผู้รับประโยชน์ไม่ได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้องตรงตามเงื่อนไขของเครดิตแล้ว ธนาคารมีสิทธิระงับการจ่ายเงินตามคำขอให้จ่ายเงินของผู้รับประโยชน์ดังกล่าว

สำหรับหลัก Independence กำหนดว่า เลตเตอร์ออฟเครดิตนั้นแยกต่างหากโดยสมบูรณ์จากมูลหนี้ตามสัญญาเดิมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ดังนั้น หลักเกณฑ์จึงก่อให้เกิดผลคือ ธนาคารผูกพันที่จะปฏิบัติตามหน้าที่ของธนาคารที่มีต่อผู้รับประโยชน์ เมื่อผู้รับประโยชน์ปฏิบัติตามเงื่อนไขของเครดิตโดยไม่คำนึงถึงข้อโต้แย้งใด ๆ ระหว่างผู้ซื้อและผู้รับประโยชน์ตามมูลหนี้เดิม

พึงสังเกตุว่า มีผู้รับประโยชน์บางรายพยายามที่จะถือเอาประโยชน์จากหลัก Independence ดังกล่าว โดยเพิกเฉยที่จะปฏิบัติตามมูลหนี้เดิมหรือจงใจแก้ไขเอกสารธนาคารผู้จ่ายเงินยึดถือตามหลัก Independence โดยเคร่งครัด ธนาคารก็จะทำการจ่ายเงินแก่ผู้รับประโยชน์ผู้ไม่สุจริต

ปัจจุบันนี้ ได้เป็นที่ยอมรับโดยทนายผู้พิทักษ์แห่งกฎหมายและคำพิพากษาของศาลในประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษว่า การฉ้อฉลในธุรกิจการค้าเป็นข้อยกเว้นของการใช้หลัก Independence เพราะฉะนั้น ผู้รับประโยชน์ที่ฉ้อฉลกลางจึงไม่มีสิทธิ์ได้รับชำระเงิน เมื่อมีการฉ้อฉลในธุรกิจการค้าเกิดขึ้นในการใช้เลตเตอร์ออฟเครดิต และผู้ซื้อที่มีสิทธิ์ที่จะขอให้ศาลที่มีอำนาจเหนือคดีมีคำสั่งยับยั้งธนาคารจากการจ่ายเงินได้

ในทางตรงกันข้าม ตามหลักกฎหมายไทยไม่ได้ให้สิทธิดังกล่าวแก่ผู้ซื้อ เพราะตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งไม่ยอมให้บุคคลนำคดีขึ้นสู่ศาลโดยไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ หรือโดยไม่มีข้อโต้แย้งสิทธิ์ใด ๆ ซึ่งตามกฎหมายแล้วการจ่ายเงินของธนาคาร

เป็นไปได้โดยชอบตามหลัก Independence เพราะฉะนั้น จึงไม่ถือว่าเป็นการไต่แย่งสิทธิ
ของผู้ซื้อ

กล่าวโดยสรุป หลักกฎหมายในปัจจุบันไม่ได้เปิดโอกาสให้แก่ผู้ซื้อที่จะขอให้ศาล
ยับยั้งธนาคารจากการจ่ายเงินแก่ผู้รับประโยชน์ แม้ว่าจะมีการฉ้อฉลในธุรกิจการค้าโดยการ
กระทำของผู้รับประโยชน์เกิดขึ้นก็ตาม การออกกฎหมายพิเศษจึง เป็นวิธีทางเดียวที่จะคุ้มครอง
สิทธิของผู้ซื้อและขัดขวางการใช้ เลตเตอร์ออฟเครดิตในทางที่ผิด กฎหมายพิเศษจะต้องกล่าว
โดยชัดแจ้งว่าผู้ซื้อสามารถขอให้ศาลมีคำสั่งยับยั้งธนาคารจากการจ่ายเงินได้ นอกจากนั้น
ควรจจะร่างกฎหมายพิเศษโดยเฉพาะเกี่ยวกับปัญหาที่มักเกิดขึ้นในธุรกิจการค้า เพื่อช่วย
เหลือให้ความเป็นธรรมแก่คู่สัญญาที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย อย่างไรก็ตาม ไม่ควรบัญญัติกฎหมาย
ซ้ำซ้อนกับบทบัญญัติในระเบียบประเพณีและพิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับเครดิตที่มีเอกสารประกอบ
(Uniform Customs and Practice for Documentary Credit หรือ UCP)
เว้นแต่จะเป็นสาระสำคัญที่ควรบัญญัติไว้ในกฎหมาย

อนึ่ง คำว่า "การฉ้อฉล" ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หมายถึง ผลของการฉ้อฉล
ในเลตเตอร์ออฟเครดิตที่เกี่ยวข้องกับมูลหนี้ตามสัญญาซื้อขายเดิมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย
เพราะฉะนั้น คำว่า "การฉ้อฉล" ในที่นี้จึงแตกต่างจากคำว่า "กลฉ้อฉล" หรือ
"การเพิกถอนการฉ้อฉล" ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้ศึกษาหลักกฎหมายและคำพิพากษาของ
ศาลอังกฤษและศาลอเมริกันเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ในส่วนที่เกี่ยวกับคำพิพากษาของศาล
ต่างประเทศนั้น โดยเหตุที่ไม่อาจค้นคว้าจากแหล่งต้นกำเนิดได้ ฉะนั้น คำพิพากษาส่วนใหญ่
จะอ้างอิงตามที่ปรากฏในหนังสือและบทความต่าง ๆ ตามบรรณานุกรมข้างท้ายนี้

Thesis Title	Effects of Fraud in Letter of Credit
Name	Miss. Srivilai Chawalrat
Thesis Advisor	Mr. Dhajjai Subhapholsiri
Department	Law
Academic Year	1984

ABSTRACT

Letters of credits are effective instruments for conduction⁶ business, often in international trade. Problems in an international transaction arise when the parties concerned are separated by distance and the circumstances of time and place cause uncertainty for both the buyer and seller. Letters of credits are used to solve there problems. The major roles of letters of credits are threefold : to finance the purchase of foreign goods, to bring an element of certainty and security in the transaction and to provide a payment without delay. Letters of credits are issued and paid by banks which perform as payment intermediary. The letter of credit operations are practically subject to the Uniform Customs and Practice for Documentary Credit (UCP) which is carried out by the International Chamber of Commerce (ICC)

The UCP, by nature, is the compilation of banking practices in documentary letter of credit operations. Although it does not have the force of Law, the UCP is generally adopted in international trade transactions and is applied as trade usage or trade custom or even as part of the contract. The essential part of the UCP is formed by two specific principles, i.e., the strict compliance principle and the independence principle.

The strict compliance principle requires that the documents presented by the beneficiary to the bank for payment must be strictly in conformity with the terms of the documentary credit. In case such compliance is not fulfilled, the bank can refrain from honoring the beneficiary's demand for payment.

The independence principle states that the letter of credit is completely separate from the underlying transaction between the beneficiary and the issuing bank's customer (buyer). So, it results that the bank is bound to perform its definite undertakings to the beneficiary if the latter complies with the terms and conditions of the credit, regardless of any disputes between the beneficiary and the customer over the underlying transaction.

It is noted that some beneficiaries have attempted to exploit the independence principle by failing to completely perform their obligations or even wilfully alter documents. If the paying bank strictly holds on the independence principle, it would make the payment to the dishonest beneficiaries.

At present, it is well settled by statutes and judicial decisions in the United States and England that the fraud in transaction is an exception to the application of the independence principle. Therefore, a deceitful beneficiary is not entitled to payment if fraud in transaction occurs in the letter of credit operation. And, the buyer is granted a right to ask a competent court to enjoin payment by the bank.

The Thai law, by contrast, does not grant such right to the buyer. The Civil Procedure Code disallows a person to bring the case to court without any law authorizing him to do so or without any dispute. Legally, the paying bank's imminent payment is lawful in accordance with the independence principle and, therefore, is not a dispute to the buyer's right.

9

way to protect the buyer's right and prevent the abuse of letter of credit transaction. The law must clearly state that the buyer can seek an injunction from the court to enjoin the paying bank from payment. Besides, the law should be drafted to explicitly deal with problems often arising in the transaction in order to contribute reasonable fairness to all parties concerned. The law, however, should not repeat the UCP provisions in its text except for some of those which are essential to the purview of the law.

In this thesis, the term "fraud" is meant to signify the legal effect of fraud in letters of credits relating to the underlying contract between the buyer and the seller. The term, therefore, contains different meanings from the terms "fraud" and "cancellation of fraudulent acts" as provided in the Civil and Commercial Code.

In elaborating this thesis, the author has concentrated on the principles of letters of credit law and the decisions of the English and American Courts. As of the foreign judicial decisions, the author cited most of them from some books and articles listed in the bibliography because of the impossibility to reach their original sources.

กิติกรรมประกาศ

การที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จขึ้นได้นั้น ผู้เขียนต้องกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ผู้มีพระคุณ 2 ท่านด้วยกัน ท่านแรก คือ อาจารย์ชัชสิทธิ์ เชื้อบุญชัย ซึ่งแนะนำผู้เขียนว่าควรทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เพราะทางปฏิบัติเลคเชอร์ออฟครีติคมีการฉ้อฉลมากขึ้นทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ซื้อที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเลคเชอร์ออฟครีติค หากผู้เขียนได้ทำเป็นวิทยานิพนธ์แล้วจะเกิดประโยชน์ในทางวิชาการ และกับผู้ที่เข้าเกี่ยวข้องกับเลคเชอร์ออฟครีติคทั้งหลายด้วย ท่านที่สองคือ อาจารย์ชัชชัย ศุภผลศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาของผู้เขียนที่ไดกรุณาเอาใจใส่และควบคุมดูแลการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด ท่านได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้ผู้เขียนได้เข้าพบและซักถามปัญหาเกี่ยวกับเลคเชอร์ออฟครีติค กับทั้งได้กรุณาให้เอกสารประกอบการศึกษาวิเคราะห์และให้คำแนะนำตลอดจนแสดงข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนเป็นอันมาก จึงนับว่าเป็นพระคุณอันหาที่เปรียบมิได้

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ โฉวีไลกุล คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ สักกบุตร และท่านอาจารย์ประภัสร์ ศรีสัตยากุล ซึ่งได้กรุณาสละเวลาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

อนึ่ง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์อัมพร ณ ตะกั่วทุ่ง ท่านอาจารย์เข้มชัย ชูติวงศ์ และท่านอาจารย์ชวลิต อัครศาสตร์ ที่ได้กรุณาให้ความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ กับทั้งขอขอบพระคุณ คุณอินทรีศรี สิงห์อูทร ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการต่างประเทศ ธนาคารกสิกรไทย ซึ่งได้กรุณาสละเวลาให้ความรู้ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับเลคเชอร์ออฟครีติค ทั้งยังได้ให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน

ศรีวิไล ชวาลรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บททั่วไป	1
1.1 เลตเตอร์ออฟเครดิตคืออะไร	1
1.2 ประวัติความเป็นมาของ เลตเตอร์ออฟเครดิต	8
1.3 ประโยชน์ของ เลตเตอร์ออฟเครดิต	9
1.4 ลักษณะของ เลตเตอร์ออฟเครดิต	16
1.5 คู่สัญญาและนิติสัมพันธ์ระหว่างคู่สัญญาในเลตเตอร์ออฟเครดิต	18
1.5.1 นิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้รับประกัน)	19
1.5.2 นิติสัมพันธ์ระหว่างธนาคารผู้เปิดเครดิตและผู้ซื้อ	22
1.5.3 นิติสัมพันธ์ระหว่างธนาคารผู้เปิดเครดิตและผู้ขาย	27
1.6 ความแตกต่างระหว่าง เลตเตอร์ออฟเครดิตกับสัญญาจำประกัน และสัญญาเพื่อประโยชน์บุคคลภายนอก	35
บทที่ 2 ประเภทของ เลตเตอร์ออฟเครดิต	36
2.1 การแยกประเภทเลตเตอร์ออฟเครดิตตามความมุ่งหมายหรือ วัตถุประสงค์ของการใช้	36
2.1.1 ความแน่นอนในการชำระเงิน	36
2.1.2 กำหนดวันบังคับตามเครดิต	37
2.1.3 ความต้องการเอกสารประกอบ	38
2.1.4 การโอนและการเปลี่ยนมือ	40
2.1.5 การต่ออายุใหม่	41

2.2	การแยกประเภทเลตเตอร์ออฟเครดิตตามทางปฏิบัติในทาง การพาณิชย์	46
2.2.1	เครดิตชนิดเพิกถอนได้ (Revocable Credit)	46
2.2.2	เครดิตชนิดเพิกถอนไม่ได้ (Irrevocable Credit)	57
2.2.3	เครดิตชนิดเพิกถอนได้ได้ซึ่งรับรองแล้ว (Confirmed Irrevocable Credit)	72
บทที่ 3	ที่มาของกฎหมายเกี่ยวกับเครดิตที่มีเอกสารประกอบ	81
3.1	กฎหมายลายลักษณ์อักษร (Statutory Law).....	81
3.2	คำพิพากษาของศาล (Court-made Law)	102
3.3	ขนบธรรมเนียมประเพณีและแนวปฏิบัติทางการค้า (Custom and Usage)	106
3.4	ระเบียบประเพณีและพิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเครดิตที่มีเอกสารประกอบ	109
3.5	บทความทางกฎหมาย (Doctrinal Writings)	123
บทที่ 4	หลัก Strict Compliance และ Independence	125
4.1	ลักษณะของหลัก Strict Compliance	125
4.2	การใช้หลัก Strict Compliance ในศาลไทย	143
4.3	ลักษณะของหลัก Independence	154
4.4	การใช้หลัก Independence ในศาลไทย	161
บทที่ 5	การฉ้อฉลในเครดิตที่มีเอกสารประกอบ	164
5.1	การฉ้อฉลในเครดิตที่มีเอกสารประกอบเป็นข้อยกเว้นของหลัก Independence	172

5.2	นิยามและประ เภทของการฉ้อฉลในเครื่คคที่มีเอกสวาร	
	ประกอบ	184
5.2.1	นิยามของการฉ้อฉลในเครื่คคที่มีเอกสวารประกอบ	184
5.2.2	ประ เภทของการฉ้อฉลในเครื่คคที่มีเอกสวารประกอบ	199
5.3	สิทธิของผูู้ซื้อและธนาการผู้เป็คเครื่คคที่จะขอใ้ศาลมีคำสั่ง	
	ปลดเปลื้องใ้เจ้าเลยระงับการกระทำสิ่งใ้คสิ่งหนึ่งตามคำขอ	217
บทที่ 6	บทสรุปรและขอเสนอแนะ	251
	บรรณานุกรม	262
	ภาคผนวก	271
	ประวัติผู้เขียน	303